Zadaci 1 i 2 se odnose na relacije opisane na slici 1. U relacije se pohranjuju podaci o zaposlenicima (*employee*) koji rade na zadacima (*task*) različitih projekta (*project*). Broj radnih sati osobe na zadatku projekta određenog radnog dana evidentira se u relaciji *employeeProjectTask*. Pojedini zadaci se obavljaju tek nakon što se obave njegovi prethodnici (*taskPredecessor*). Atributi koji čine ključeve relacija su podcrtani.

employe			task			pr	oject			
employeeld	firstName	lastName	taskld	taskName)	<u>pı</u>	ojectld	projec	ctName	
1	Slack	David	1	Snapshot	Interviews		1	CRM in	n Croatian Post	
2	Segel	Amanda	2	Conceptua	l Modelling		2	HRM i	n HT	
3	Smith	Bob	3	Physical M	lodelling					
4	Cardell	Ema	4	Programm	ing					
5	Tillman	Joan	5	Testing						
ak Duada sas			en	nployeePro	jectTask	1				
				nployeePro mployeeld	ectTask projectId	taskld	workingD	Date	noOfWorkHours	
askld pro	ssor edecessorTasi	kld				taskld	workingD 09.01.:		noOfWorkHours	
askld pro		kld				<u>taskld</u> 1	•	2011	noOfWorkHours	5
2 1 3 2		kld		mployeeld 1 1 4		<u>taskld</u> 1 1 3	09.01.2 15.03.2 19.03.2	2011 2011 2011		6
2 1		kld		mployeeld 1		1 1 3 1	09.01.3 15.03.3 19.03.3	2011 2011 2011 2011		5 3,5 7
2 1 3 2		kld		mployeeld 1 1 4		 1 1	09.01.2 15.03.2 19.03.2	2011 2011 2011 2011 2011		5 6 3,5 7 2

Zadatke 1.i 2. riješiti u skladu sa sintaksom SQL naredbi u PostgreSQL SUBP.

1. (5 bodova) Za projekt naziva 'HRM in HT' ispisati podatke o ukupnom utrošenom broju radnih sati po mjesecima i godinama u sljedećem obliku:

Year	Jan	Feb	Mar	Apr	May	June	July	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
2012	164.75	346.25	234.00	265.50								
2013												

Naputak: Upotrijebiti funkciju *crosstab*. Voditi računa da se podaci moraju ispravno ispisati i u slučaju da postoje mjeseci u kojima zaposlenici nisu radili na određenom projektu.

2. (5 bodova) Za svaki projekt ispisati podatke o zaposleniku koji je utrošio najviše odnosno najmanje radnih sati radeći na zadacima projekta u sljedećem obliku:

projectName	lastName	firstName	totWH	comment
CRM in Croatian Post	Tillman	Joan	7	minimum working hours
CRM in Croatian Post	Slack	David	20	maximum working hours

- **3. (4 boda)** Pomoću osnovnog (neproširenog) modela 9 presjeka moguće je razlikovati 8 različitih topoloških relacija između **dva poligona**. Nacrtajte sliku koja ilustrira svaku od tih osam relacija te napišite odgovarajuće matrice 9 presjeka.
- 4. (3 boda) Navedite i objasnite tri osnovne vrste upita u sustavima koji upravljaju vremenom.

5. (3 boda) Tablici *project* iz **slike 1** želimo dodati mogućnost upravljanja vremenom valjanosti. Koristeći Oracle Workspace Manager to možemo napraviti na sljedeći način:

```
ORACLE

CREATE TABLE project (
  projectId INTEGER PRIMARY KEY,
  projectName NCHAR(50)
);

EXECUTE DBMS_WM.EnableVersioning
  ('project', 'VIEW_WO_OVERWRITE'
, FALSE, TRUE);
```

Neka tablica *project* sadrži sljedeće podatke:

projectId	projectName	WM_Valid
1	CRM in Croatian Post	1.1.2012. – 1.10.2012.
2	HRM in HT	1.4.2012. – 1.8.2012.

Što će se dogoditi ako pokušamo učiniti slijedeće (napisati sadržaj tablice *project* nakon svake od naredbi):

a) Unos novog zapisa sa preklapajućim vremenom valjanosti	b) Slijedno brisanje dijela jednog zapisa
<pre>INSERT INTO projekt VALUES (1, 'CRM in Croatian Post', WMSYS.WM_PERIOD(TO_DATE('09-01-2012', 'MM-DD-YYYY'), TO_DATE('11-01-2012', 'MM-DD-YYYY')));</pre>	EXECUTE DBMS_WM.SetValidTime(TO_DATE('05-01-2005', 'MM-DD-YYYY'), TO_DATE('06-01-2005', 'MM-DD-YYYY'); DELETE FROM project WHERE projectId = 2;

6. (5 bodova) U bazi podataka kreirane su i napunjene sve relacije prikazane na slici 1. Dodatno su kreirani strukturirani tipovi taskT i employeeT te tipizirane tablice taskOR i employeeOR temeljene na njima. Imena stupaca koji sadrže jedinstvene identifikatore objekata u tipiziranim tablicama su OIDtask odnosno OIDemployee. Atributi od kojih se sastoji tip taskT odgovaraju atributima relacije task, a tip employeeT kreiran je prikazanom

```
CREATE TYPE employeeT AS (
employeeID INTEGER,
firstName CHAR(50),
lastName CHAR(75),
tasks REF(taskT) MULTISET
SCOPE taskOR)
INSTANTIABLE NOT FINAL
REF IS SYSTEM GENERATED;
```

naredbom. U atributu *employeeT.tasks* evidentirani su različiti zadaci na kojima je osoba radila, bez obzira na kojem projektu ih je radila.

Tablica *taskOR* napunjena je na temelju tablice *task*, a tablica *employeeOR* je prazna. Napisati jednu SQL naredbu kojom će se napuniti tablica *employeeOR* na temelju trenutnog sadržaja ostalih kreiranih tablica. Tablica *employeeOR* mora sadržavati podatke o svim osobama.

U zadatku se pretpostavlja korištenje SQL standarda.

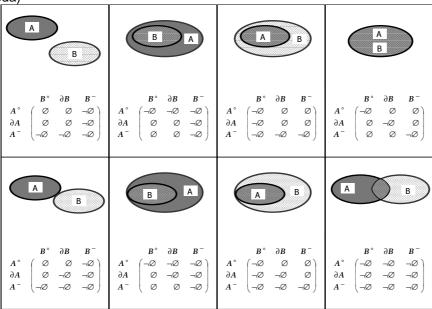
- 7. (5 bodova) U xml datoteci projectsAndEmployees.xml pohranjeni su podaci o projektima i zaposlenicima odgovornima za projekt. Kreirati XML shemu za dani XML dokument. Između ostalog, osigurati sljedeće
 - nije moguće evidentirati zaposlenike s jednakim identifikatorom, niti projekte s jednakim identifikatorom
 - nije moguće evidentirati projekte s jednakim nazivom
 - za zaposlenika odgovornog za projekt može se evidentirati samo postojeći zaposlenika

```
ojectsAndEmployees>
                                                        <employee>
 project projectId="1">
                                                          <employeeId>1</employeeId>
   projectName> CRM in Croatian Post/projectName>
                                                          <lastName>Slack</lastName>
   <startDate>2012-11-01</startDate>
                                                          <firstName>David</firstName>
   <endDate></endDate>
                                                        </employee >
                                                        <employee >
   <supEmployeeId>1</supEmployeeId>
                                                          <employeeId>2</employeeId>
 </project>
  project projectId="2">
                                                          <lastName>Segel</lastName>
   projectName>HRM in HT
                                                          <firstName>Amanda</firstName>
                                                        </employee >
                                                      </project>
```

Rješenja:

```
1. (5 bodova)
 SELECT *
   FROM crosstab
          'SELECT CAST(EXTRACT(YEAR FROM workingDate) AS int) AS year
                , CAST(EXTRACT(MONTH FROM workingDate) AS int) month
                , CAST(SUM(noOfWorkingHours) AS decimal) totSumWH
             FROM employeeProjectTask, project
            WHERE employeeProjectTask.projectId = project.projectID
              AND project.projectName = ''HRM in HT'
           GROUP BY year, month
           ORDER BY year, month'
          'SELECT monthOrdinal FROM month ORDER BY monthOrdinal'
      AS pivotTable (year INT
                   , jan decimal, feb decimal, mar decimal, apr decimal
                   , may decimal, june decimal, july decimal, aug decimal
                   , sept decimal, oct decimal, nov decimal, dec decimal)
ORDER BY year
2. (5 bodova)
SELECT
       projectName, firstName, lastName, totWorkingHours
       CASE
           WHEN rankWH.maxWH = 1 THEN 'maximum working hours'
           WHEN rankWH.minWH = 1 THEN 'minimum working hours'
        END
  FROM (
       SELECT projectName, firstName, lastName
            , SUM(noOfWorkingHours) totWorkingHours
            , rank () OVER (PARTITION BY project.projectID
                            ORDER BY SUM(noOfworkingHours) DESC) maxWH
            , rank () OVER (PARTITION BY project.projectID
                            ORDER BY SUM(noOfworkingHours)) minWH
         FROM employeeProjectTask, employee, project
        WHERE employeeProjectTask.employeeId = employee.employeeId
          AND employeeProjectTask.projectId = project.projectId
     GROUP BY employee.employeeID, firstName, lastName, projectName
            , project.projectID
       ) rankWH
 WHERE rankWH.maxWH = 1 OR rankWH.minWH = 1
```

3. (4 boda)

4. (3 boda)

- trenutni upiti gledaju kakvo je trenutno stanje tj. stanje u trenutku pokretanja upita
- slijedni upiti rade s podacima iz niza vremenskih trenutaka tj. iz različitih trenutaka u prošlosti, gledaju što se dogodilo i kada
- neslijedni upiti koriste podatke iz niza vremenskih trenutaka tj. iz različitih trenutaka u prošlosti, gledaju da li se nešto uopće dogodilo, ne zanima ih kada

5. (3 boda)

- a) Sustav će prijaviti pogrešku, korisnik mora prilikom unosa osigurati da se intervali vremena valjanosti ne preklapaju. Sadržaj tablice će ostati nepromijenjen.
- b) Obrisat će se podaci za projekt "HRM in HT" za zadano vrijeme valjanosti. Izvan zadanog vremena valjanosti projekt "HRM in HT" i dalje vrijedi. Dakle operacijom brisanja će se u sustav čak dodati jedna ntorka.

projectId	projectName	WM_Valid
1	CRM in Croatian Post	1.1.2012. – 1.10.2012.
2	HRM in HT	1.4.2012. – 30.4.2012.
2	HRM in HT	1.6.2012. – 1.8.2012.

6. (5 bodova)

7.

```
<xs:schema xmlns:xs="http://www.w3.org/2001/XMLSchema">
    <xs:element name="projectsAndEmployees">
        <xs:complexType>
            <xs:sequence>
                <xs:element maxOccurs="unbounded" name="project">
                    <xs:complexType>
                            <xs:element name="projectName" type="xs:string" />
                            <xs:element name ="startDate" type="xs:date" />
                            <xs:element name ="endDate" type="xs:date" nillable="true"/>
                            <xs:element name ="supEmployeeId" type="xs:integer"/>
                        <xs:attribute name="projectId" type="xs:integer" />
                    </xs:complexType>
                </xs:element>
                <xs:element maxOccurs="unbounded" name="employee">
                    <xs:complexType>
                        <xs:sequence>
                            <xs:element name="employeeId" type="xs:integer"/>
                            <xs:element name="lastName" type="xs:string"/>
                            <xs:element name="firstName" type="xs:string" />
                        </xs:sequence>
                    </xs:complexType>
                </xs:element>
            </xs:sequence>
        </xs:complexType>
        <xs:key name="pkEmployee">
            <xs:selector xpath=".//employee"/>
            <xs:field xpath="employeeId"/>
        </xs:key>
        <xs:key name="pkProject">
            <xs:selector xpath=".//project"/>
            <xs:field xpath="@projectId"/>
        </xs:key>
```